

Het Armbestuur

Naar aanleiding van een opgave “van het getal der kinderen, hetwelk door het armenhuis gealimenteerd wordt in derzelve kunnen en onderhoud”, schrijft het Gouvernement Noord-Holland in de brief van 20-11-1814 aan het Gemeentebestuur van Koedijk, dat het “bij de armverzorgers ontbreekt aan goede orde”, omdat zij geen opgaaf meer kunnen doen over de jaren 1802 tot 1806 en dat een bedrag van f 400,=,= per jaar aan onderhoud voor 16 personen in het armenhuis “een waarlijk buitensporige hoge somma voor zoodanig onderhoud” is en wordt er nadere uitleg gevraagd.

Het Gemeentebestuur antwoord hierop met hun brief van december 1814:

“De armverzorgers word ten laste gelegd, dat het bij hun ontbreekt aan goede orde, omdat zij in 1807 en ook nu niet hebben kunnen opgeven, het accuraat getal der door hun gealimenteerde personen over de onderscheiden jaren 1802 tot 1806.

Men gelieve dan echter in aanmerking te nemen, dat de aard van borgers ten plattenlande en op dorpen, zoo ook hier, over het algemeen eenvoudige landlieden zijn, die van den vroegen morgen tot den laten avond moeten arbeiden en daardoor buiten staat zijn om in breede aantekeninge van die gegevens te kunnen houden.

Ook is zulks bevorens van hun nooit gevergd geworden en ook nog op andere dorpen voor zoo verre mij bekend is, geen gewoon gebruik”, enz.

Verder:

“Wegens het onverklaarbare hoe in het armhuis alhier 16 personen kunnen onderhouden worden voor f 400,=,= jaarlijks. Hierbij dient men in aanmerking te nemen, dat dat zij niet ruim bedeed worden, ook dat sommige desselver tot seker beide iets verdienen met werken en dat 16 personen door elkander gerekend te samen jaarlijks aan alimentatie kosten f 400,=,=, maakt ieder persoon slegts f 25,=,= in het jaar.

Dit kan dunkt mij niet voor buitensporig hoog aangemerkt worden, te meer daar hieronder is een weduwe met 7 kinderen, die als het ware geheel uit de hand moet gevoed worden (zie A). Ook is daar een man, die zoo gebrekkig is, dat hij niet veel voor zijn vrouw en kinderen kan verdienen (zie B).

Verder zijn daar nog enige weeskinderen, die niets hoegenaamd verdienen (zie C)

Waardoor deze som van f 400,=,= hoogst nodig is voor kost, kleding, vuur, licht” enz.

Betreft de volgende personen:

A: Klaasje Klaasdr Bies (39 jaar), sinds 12-05-1813 weduwe van Dirk Gerritsz Hartland, in leven watermolenaar en dagloner, en haar kinderen Gerrit (16), Klaas (14), Trijntje (12), Cornelis (8), Diewertje (8), Neeltje (6) en Aagtje (2) Hartland

B. Klaas Groet (38 jaar), zijn vrouw Antje Strijbis (38 jaar) en hun kinderen Pieter (12), Gerrit (10), Guurtje (7) en Cornelis (1,5)

C. de weeskinderen, J. Kl. Bakker (16) en Antje Muis (10)

Cor Visser